

W I A D O M O S C I W A R S Z A W S K I E

WE SRZODĘ DNIA 26. PAZDZIERNIKA ROKU 1768.

Z PORTUGALLII

Z Lisbonny d. 23 Sierpnia.

Dnia 21 tego miesiąca obchodzono u Dworu dzień narodzenia Xiężney *de Beira*, która rekōsmny wieku swojego zaczęła. Po walce z bykami była Opera pod tytułem *Solimana* kompozycyi, Pana *Peres*, który co do muzyki, Pana *Peres*, który muzyki uczy Xiężnę *Brazylu* i *Jafantów*.

Z W Ł O C H

Z Rzymu d. 7. Września.

Acz się zdaie, iż przyczyny nie masz obawiania się o Xięstwo *Ferrarckie*, jednak wysłano tam 1,900 ludzi, regularnego woyska. Eskadra Angielska do *Miasta Nice* przybędzie, i na potym obrotu swoje podług rozkazów Krōty Jmci *Sardyńskiego* miarkować będzie.

Z Rzymu d. 10. Września.

Odprawiła się tu Kardynałowa Kongregacya, na której Kardynał *Jmć Negroni* nie był przyto-

mny. Głoszą tu, iż na niey naradzano się względem sposobów obmyślenia sumy na nieuchronne teraznieysze nakłady potrzebnych, i że znów udać się do skarbu Syxta V. postnowiono. Przeciwnie temu być mieli niektórzy kardynali przekładając, iż summy z tegoż skarbu wzięte, ieszcze nie są odłożone, iak być miały za przedaniem zboża za nie przedtym zakupionego.

Od granic Włoskich d. 10 Września. Francuzi na Korsyce wyspie opanowali Miałeczko *Nouza, Olmetta, Canari, Baretali, Luri, Meria i Pino* ku *S. Fiorenzo*, a ku Miałtu *Bastia* opanowali Miałteczka; *Sisco, Pietracorvara, Biguglia, Luciana i Borgo.* Cała Prowneya *Capo-Corso* już do nich należy, wyjąwszy; *Rogliano, Centuri, Morfiglia i Furiani.* Powiadaią niektórzy, iż General *Paoli* dwóch Posłów do Carogrodu wysłał, dla otrzymania od Turków pomocy przeciw Francuzom i Genueńczykom.

Z Bastia d. 10 Września.

Capraja wyspa ieszcze nie jest od Francuzów wzięta, i podług wsz. lkiego podobieństwa nie tak łatwo od nich zawoiowana będzie. Wieże nad odnogą *S. Fiorenzo* postawione, mianowicie

Fornali i Mortella mężnie się ieszcze bronią, równo iako i Miałsto *Furiani.* Powiadają dziś, iż gdy poczet pewny woyska Francuskiego z 800. ludzi złożony przyciągnął pod *Olmetta,* General *Paoli* blisko onego miejsca stojący, także pewną kwotę swojego woyska przeciw Francuzom wysłał. Komendant w *Olmetta* ognia z fortecy dawać zaniechał, aby tym fortelem Francuzów bliżey pod fortecę przywabiał. Gdy się to stało, Korsykanie ze wszystkich stron na Francuzów uderzyli, i przymusili ich do poddania się na dyszkrecyę. Dnia 5 tego miesiąca, gdy *Hrabia de Marboeuf* attakował forteczkę *Biguzlia* o 5 mil tylko od Bastyi położoną, napadł na poczet pewny Korsykanów, którzy tak niespodzianie nań natarli, iż ledwie śmierci uycić potrafił, zabito pod nim konia, i tuż przy nim iednego Kapitana.

Z Liworny d. 14 Września.

Głoszą tu teraz, iż wyspa *Capraja* nie tylko się Francuzom nie poddała, ale owszem, iż w niey naydłuższą się Korsykanów załoga przytęga obowiązała się, bronić do ostatniego tchnienia oney wyipy.

Z Liworny d. 15 Września. Dwa okręty wojenne Francuskie, gdy położone nad odnogą *S. Fiorenzo* wieże *Mortella* i *Fornali* atakować przedsięwzięły, z znaczną stratą niczego nie dokazawszy oddalić się musiały, ieden z nich pewnieby zatonął, gdyby mu na pomoc Francuska jedyna *Xebeka* nie przybyła.

Z H I S Z P A N I I

Z Cadix d. 30 Sierpnia. *Emmanuel*, tak nazwany okręt Duński z Hamburga żeglujący, rozbił się o skały tuteysze nadbrzeżne, a to w dniu i przy panującej nappomyślniejszey pogodzie. Czelaż okrętowa śmierci ušla, ale towary wszystkie w niwecz obrócone są. Ładunek okrętu tego złożony z płócien, wosku, i tym podobnych towarów był bardzo bogaty. Wyruczone są na brzeg rozmaite okrętu sztuki, iako też paki towarów, ale bardzo od morskiej wody zepsute. Piżną z *Saffy*, iż okręt ieden Angielski z *Marylandu* żeglujący, przytrzymał był w porcie *St. Croix* w *Bahary*, z przyczyny, iż nie mając zwykłych paszportów za *Portugalski* był pozytany.

Z Madrytu d. 6. Września.

Między Dworem naszym i regencyą Algierską zawarty był ma traktat wymiany niewolników z obu stron zabranych, pogłoska dawniey rozslana o zawarcie traktatu pokoju z tą regencyą, całe jest fałszywa.

Z A N G L I I

Z Londynu d. 27 Września.

Dnia wczorajszego odebraliśmy pewną wiadomość, iż *Xiążę Jmć de Cumberland* w zupełnym zdrowiu przybył do *Port-Mahon* dnia 1 tego miesiąca. Dotzła też nas wiadomości wielkiej nader wagi od trzódziemnego morza; mianowicie względem stanu, w którym zostają *Korfykanie*. Ale Dwór nasz bynajmniej do ich sprawy mieć się niechce. O odinianach w *Ministerium* mówić nie przestają; wielkie podobieństwo jest, iż *Hrabia Chatham*, *Nord Camden* i *Lord Monsfield* złożą swoje urzędy. *Pan Bernard* wielkorządca *Prowincyi Nową Anglią* w *Ameryce* nazwaney, ma być nazad odwołany. *Xiążęta de Saxon-Gotha* znowu do *Państw swoich Niemieckich* powrócili. Głoszą tu, iż *Hrabia de Rochefort* Poleł nasz u Dworu Francuskiego od tej funkcji uwolniony będzie, a inni

pierwszey distynkcyi Osoba na tego mieysce nastąpi. Agent pewny Generała *Paoli* traktuje z tuteyszymi Zydami o pożyczanie 300,000 F. S. za co Zydom ma być wolność nadana zakupowania pewnego towaru, którego się na Korsyce bynajmniej nie spodziewano. Połów ryby około *Terre neuve* bardzo dobrze udał się tego roku. Z Indyjczykami w Kraju *Labrador* mieszkającymi porządnym handlu ustanowiono; Anglicy biorą od nich futra rozmaite, a na to mieysce im dają prochy, kule, strzelby, szpady, noże, płótna drukowane, które w wysokim nader u tamedznych Indyjczyków są szacunkiem.

Z N I E M I E C

Z Stralsund d. 12 Września.

Nadzieia którąśmy mieli otrzymania tego roku obfitego w Kraju Pomorskim żniwa wniwecz obrócona jest. Nieustającymi od niejakiego czasu deszczami wszystkie pola są zalane; tak dalece, iż obywatele liczą tylko o zbóża częśćkę wyratować mogli. Naywiększa zaś szkoda w tej mierze potkała wyspę *Rügen*.

Z Wiednia d. 21 Września.

Zaszczepiona Arcy-Xiążętom

Johnciom i Arcy-Xiążętom Teresie Cesarza Jmci Córce osła pomyslny nader skutek odnosi. Arcy-Xiążęta Jmci nie tylko łóżka nie pilnują, ale nawet zupełną wolność mają wychodzenia z swoich pokoiów. Hrabia *de Canal* Minister Sardynski otrzymał od Cesarzowej Królowey Jmci Indigenat w Czechach, Austrii i innych Królestwach dziedzicznych teyże Cesarzowej Królowey Jmci.

Z Frankfurtu d. 23 Września.

Dnia 18 tego miesiąca odprawiono się w Mieście *Darmstadt* uroczyste zaślubienie Xiążęcia Karola Ludwika *de Mecklenburg Stralitz*, z Xiążniczką Fryderyką Karoliną Córką Landgraffa Jmci *de Hessen-Darmstadt*. Dniem pierwey podpisany był Kontrakt ślubny, a Xiążniczka Jmci podług zwyczaju uroczystości zrzekła się wszelkiego prawa do Państw Landgraffa Jmci Ojca swojego.

Z Drezna d. 23 Września.

Elektor Jmci z całym Dworem z *Pilnitz* gdzie się przez lato bawił, tu na zimę powrócił. Hrabia *de Rex* Minister Gabinetowy Saski dnia 15 tego miesiąca z tym się rozstał światem.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOŚCI WARSZAWSKICH

WE SRZODĘ DNIA 26. PAZDZIERNIKA ROKU 1768.

Z Rzymu d. 11 Września. Jeszcze pewny nie mamy wiadomości, jeśli Kardynał Jmé Torreggiani zupełnie urząd Sekretarza Stanu złożył. Utrzymują jednak, iż pomieniony Kardynał Jmé za odebraniem wiadomości o śmierci Margrabi Torreggiani Biata swego, usilnie pragnie, aby od urzędu Sekretarza Stanu był uwolniony. O zgodzie z Dworem Parmeńskim mówić przysta, podług wszelkiego podobieństwa interes ten nie tak prędko będzie uspokojony. Załogi w Miastach *Ponte-Molle*, *Monte Mario* i *Sivita-Castellana* znacznie są pomnożone.

Z Neapolu d. 3 Września. Kawaler Chadert Komendę mający nad Fregatą Francuzką *P Hirondelle*, prezentowany był Królowi Jmci dnia 21 Miesiąca przeltego. Podczas swojej tu bytności dwa wspaniałe Obiady dawał na swojej fregacie, na które Posłowie Wiedeński i Francuzki i General galer Maltańskich byli zaproszeni. Za przybyciem Kurryera z Madrytu, Margrabia *Tarucci* list od Króla Jmci Hiszpańskiego oddał Xiążęciu *de Jaci*, ten konie swoje, karety, &c. sprzedawszy śpiesznie puścił się morzem do Palermy.

Z Neapolu d. 6 Września. Dwa Regimenty tuteysze w gotowości są do udania się do Kraju *Stato delli Presidi* nazwanego, z kad petym wysłać będą na osadzenie Xięstw *Castro* i *Ronciglione*. Galery Maltańskie za odebraniem rozkazu od Mistrza W. z pośpiechem do Malty powróciły. Przyczyna tak skwapliwego powrotu ta być ma, iż wiadomość do Malty nadeszła, o wysłaniu z Carogrodu potężney nader flotty na morze szród-

ziemne. Dnia 30 Sierpnia deputowani od Miasta Palermu audyencyą u Króla Jmci mieli, i powinszowanie mu jako też i Królowey Jemci złożyli. Z *Catara* w Dalmacyi piszą, iż pewny poczet ochotników Weneckich uderzył na zbuntowanych Montenegritów, i spędziwszy ich z wielu miejsc, które nad kanałem *Eudoa* trzymali, w głąb gór zagnali. Buntownicy jednego z herztów swoich Marek *Ugo* nazwanego stracili. Senat Wenecki przyobiecał 1,000 Cekinów nagrody temu, któryby zabitego głowę przyniósł.

Z *Lukki* d. 20 Września. Podług ostatnich wiadomości, Francuzi dwie strażliwe odnieśli kłękki na wyspie *Korfyce*. Pierwsza potkała ich pod *Biguglia* Miałeczkim znacznie okopanym, które Francuzi wzięli i zaraz potem z kilka set ludzi swoich stracili. Drugą odnieśli pod *Oletta* i *Olmetta*, dokąd dla wyrugowania zonych miejsc *Korfykanów* udali się byli; ale *Korfykanie* pod kommandą Generała *Paoli* i Brata jego *Klementa Paoli* na Francuzów ze wsząd uderzyli i kilka im tysięcy, częścią wy cięli, częścią w niewolę zabrali. W *Toulon* zabierają na okręty 5,000 świeżego wojska, dla przedsięwzięcia wyprawy przeciw *Jfola-Rossa* gdzie od Generała *Paoli* nowe Miasto jest założone, użyć do tej wyprawy mają 6 okrętów wojennych i 4 Xebek.

Z *Paryża* d. 22 Września. Miedzy dowodami, od tych przytoczonych, którzy rozumieją, iż *Awenion* na zawsze do Francuskiej Korony przyłączony będzie; ten jest nie poslední, iż tam Koszary dla żołnierzy budować kazano. Cena zboża tu zawsze w górę idzie. Ze wszystkich Prowincyi piszą, iż mimo urodzaje tego roku nadzwyczajne, chleb niezmierny jest drogości. Żydzi więkczą tu i po całym Królestwie część zboża zakupują, posiadają, iż z nich jeden, za 20 millionów zakupił zboża. Wzylscy należytą Ekonomii znajomość mający utrzymują, iż temu złemu nie inaczej można zapobiec, iak tylko nadaniem zupełney, i w niwczym nie określoney wolności wyrowadzenia zboża za granice. Kary które czasem iedyńokupitwem bawiający się ponoszą, nie mają żadnego porównania

z duchem onym chciwości, którym są natehnieni; a zatym przy-
tłumić onego nie mogą. Dotkliwsza daleko dla nich kara bę-
dzie kiedy zamyśli ich w niwecz poydą, a zamiast zysku izko-
dę poniosą. To zaś nieomylnie nastąpi, kiedy na ze porty
wszystkim narodom zbożem handlującym otworzone będą. Tym
bowiem sposobem obfitość cenę umierylży, a towar ten drogi
nie będzie, którym wielu handluie.

Z Wersalu d. 25 Września. Król Jmć z całą Familią swoją,
z tąd do *Fontainebleau* wyjechać ma dnia 5 przyszłego miesiąca.
Wielkie czynią tuż przygotowania do przyszłego zaślubienia
Delfina Ju ci z Arcy Xiężniczka Austryacka i *H. abi de Provence*
z Xiężniczka Sabaudzka. Ta ceremonia obudwóch Maryażów
jednegoż dnia odprawiona być ma w R. 1770, w Miesiącu Maju.
Król Jmć ielzcze żad tego nie wybrał Dyrektora Kompanii In-
dyjskiej z siedmiu kandydatów od teyże Kompanii temu poda-
nych, a to dla rozeznania tych, którzy do tey funkcyi są spo-
sobnieyszy.

Z Trembowli d. 11 Pazdziernika. Po dwunastodziennym
przez dzwony tut yszych Kościołów ogłoszeniu śmierci Jmci
P. Antoniego Dulkiego Podstolego Trembowelskiego dnia 27
Sierpnia w Dobrach swoich dziedzicznych Baworowie przy Sa-
kramentach SS. Zmarłego, po dwoiakley solenney Exportacyi,
jedney z Baworowa do Trembowli, drugiey z Przedmieścia do
Kościoła Jchmców XX. Karmelitów, przy kilku Exortach od-
prawieney, był pogrzeb solenny, przy wielk ey okazałości Ka-
tafaluku, i rzęsiłstego światła, po którym Jmć P. Dominik Dulki
Podstolic Trembowelski, Syn ś. p. Podstolego, wszystkim na ten
Akt Zgromadzonym, w wybornych słowach podziękowanie zło-
żył, i na chłob żałobny do Pałacu tuteyszego zaprosił; gdzie u
kilku Stołów więcey na pańtrzeciasta Osob przygotowanych,
przy roztropney dyspozycyi Jmci P. Mateusza Bąkowskiego
Stólnika H. lickiego, tak Jchmców Ziemi Przeswietney
Ziemi Halickiey, iako też wszystkich zgromadzonych Gości ad
seram nobis lautissime traktowano. Drugiego zaś i trzeciego
dnia solenne odprawiły się Exekwie.

Z Gdańska d. 18 Października. Jehmć Państwo Przeben-
dowscy Starostwo Mirachowscy zprowadziwszy z Elblą a Do-
ktora tamedznego Jmiejem Thomas pr krykę w fzezepleniu
Olpy mającego, dali oneż szczepić Córce swoiey iedynaczce
Rok czwarty kończący, ztek naysymu eyszim bydz może
skutkiem bez naysmiejzego przez cały czas inoklizacyi cho-
roby niebespieczeństwa.

Z WARSZAWY DNIA 26 PAZDZIERNIKA.

Dnia 23 Miesiąca terazniejszego w Kościele Jeyhmć Pa-
nien Wizytek tutejszych uroczysta Jmć X. Przedwoiewskiego
Kapucyna na Biskupstwo Bolnowskie odprawiła się Konf. kra-
cya, przez Xiążęcia Jmci Prymasa wawylit. neyi Jehmciów XX.
Szeptyckiego Płockiego, i Ostolińskiego Bakońskiego Biskupów.
Barely z Winem przez Jehmciów PP. Lipkiego Łeczyckiego,
i Podolskiego Pypińskiego Kasztelanów, Chleby z Ś przez Jehmć
PP. Walickiego Sochaczewskiego i Karasia Wiskiego także Ka-
sztelanów, a pochodnie przez Jehmciów PP. Kossowki go Se-
kretarza, i Kraiewskiego Instygatora Korony ch niesione były.
Na Akcie tym wiele Państwa przytomnego znajdowało się.

Do Państwa tu rezydującego nadszedł Jehmć: X. Giedoyć
Biskup Inflancki, Potocki Kracyz Korony, Apraxin General
w Woysku Rossyjskim i inni, którzy w przeszłą Niedielę na
Pokoiach Zamkowych mieli honor prezentowania się Królowi
Jmci P. N. M.

Znajdująca się tu od niezakiego czasu Jeyhmć Pani Zaluła
Staroscina Groiecka szczęśliwie w tych dniach powiła Syna.

W tych dniach z łaski Naysławniejszego Pana Urzędy Sano-
ckie są rozdane w ten sposób: Po śmierci Jmci P. Antoniego
Wąłowicza Podczaszego Sanockiego, wziął Podczastwo Jmć
P. Franciszek Bukowski, Podstolstwo Jmć P. Jozef Bobowski,
Czesznikostwo Jmć P. Adam Urbański, Łowstwo Jmć P. Jozef
Tarnawiecki, Woystwo Jmć P. Jerzy Łaszowski, Miecznikow-
stwo Jmć P. Antoni Walawski, Woystwo młaysze Jmć P. Sta-
niław Trukolawski, Skarbnikostwo Jmć P. Tomasz Pelka.